

บทที่ 4

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาเรื่อง "พฤติกรรมการลงคะแนนเสียงของประชาชนอายุ 18-19 ปี ศึกษาเฉพาะกรณี จังหวัดนครราชสีมา" มีระเบียบวิธีวิจัยดังนี้

1. ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษาวิจัยเรื่องนี้ ผู้วิจัยมุ่งเน้นศึกษาถึงพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของประชาชนอายุ 18-19 ปี ว่าพฤติกรรมอย่างไร โดยปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดพฤติกรรมเหล่านั้นได้แก่ ปัจจัยทางด้านเศรษฐศาสตร์ ปัจจัยทางด้านสังคมวิทยา และปัจจัยทางด้านจิตวิทยา เป็นการศึกษาตามกรอบของการศึกษาพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งในประเทศกำลังพัฒนา โดยการศึกษาครั้งนี้ได้สนใจถึงพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของประชาชนอายุ 18-19 ปี หลังจากที่มีการเลือกตั้งทั่วไป เมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน 2539 ซึ่งมีขอบเขตการศึกษาพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งในเรื่องดังต่อไปนี้

เหตุผลที่ไปและไม่ไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง

การซื้อเสียง

ความรู้ความเข้าใจทางการเมือง

ช่วงเวลาการตัดสินใจเลือก ส.ส.

เกณฑ์ที่ใช้ในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง

พื้นที่ที่เป็นตัวอย่างของการศึกษาการวิจัยในเรื่องนี้ ได้กำหนดใช้พื้นที่จังหวัดนครราชสีมา เป็นตัวอย่างของการศึกษา เนื่องจากเป็นจังหวัดใหญ่ มีพื้นที่ประมาณ 20,493.96 ตารางกิโลเมตร หรือ 13,271,868.75 ไร่ แบ่งการปกครองออกเป็น 24 อำเภอ 5 กิ่งอำเภอ 287 ตำบล 3,269 หมู่บ้าน 42 สุขาภิบาล 4 เทศบาล 1 องค์การบริหารส่วนจังหวัด 156 องค์การบริหารส่วนตำบล 131 สภาตำบล (ข้อมูลจากการบรรยายสรุป การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จ.นครราชสีมา วันอาทิตย์ที่ 17 พ.ย. 2539 ที่ทำการปกครอง จ.นครราชสีมา)

2. วิธีการศึกษา

การวิจัยนี้ ได้ใช้วิธีการวิจัยแบบสำรวจ (survey research) โดยใช้แบบสอบถาม (questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลจากประชากรในการวิจัย

3. ประชากรในการวิจัย

ประชากรในการวิจัย เป็นผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งอายุ 18-19 ปี ในจังหวัดนครราชสีมา โดยใช้อำเภอเมือง เป็นหน่วยในการศึกษา

โดยอำเภอเมือง ประชากรในการวิจัยคือ ผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งอายุ 18-19 ปี ซึ่งมีประมาณ 15,000 คน จากทั้งหมด 24 ตำบล 213 หมู่บ้าน (17 พ.ย. 39)

4. การสุ่มตัวอย่าง และขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยในที่นี้กำหนดขอบเขตกรณีศึกษาอยู่ที่จังหวัดนครราชสีมา และกำหนดให้อำเภอเมืองเป็นหน่วยในการศึกษา (unit of analysis) โดยสุ่มตัวอย่างเฉพาะเจาะจง (purposive sampling) เนื่องจากเป็นอำเภอที่มีความแตกต่างของกลุ่มประชากรมาก มีความแตกต่างตามสถานภาพทางเศรษฐกิจสังคมที่เด่นชัด

เมื่อได้อำเภอเมืองเป็นหน่วยในการศึกษาแล้ว พบว่ามีประชากรในการวิจัยทั้งสิ้น 15,000 คน จากทั้งหมด 24 ตำบล 213 หมู่บ้าน หลังจากนั้นใช้การสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (stratified sampling) โดยแบ่งพื้นที่ออกเป็น 24 กลุ่มพื้นที่ ตามหลักการแบ่งเขตการปกครองแบบตำบล

ในขั้นสุดท้าย ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบสุ่มธรรมดา (sample random sampling) โดยการสุ่มตัวอย่างจากหมู่บ้าน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (sample size) ในที่นี้จะกำหนดขึ้นเพื่อให้ค่าของ

กลุ่มตัวอย่างที่คำนวณได้หรือประมาณได้ (parameter) มีค่าใกล้เคียงกับค่าของประชากรในการวิจัยมากที่สุด และกำหนดระดับความแม่นยำ (degree of precision) ของข้อมูลอยู่ที่ 96% และกำหนดร้อยละของความผิดพลาดของค่าสถิติที่กำหนดได้จากตัวอย่างที่ระดับ +4%, -4% โดยจะได้กลุ่มตัวอย่างจากการคำนวณ มีจำนวนทั้งสิ้น 648 ตัวอย่าง เมื่อจำนวนประชากรในการวิจัยมีประมาณ 15,000 คน

นั่นคือคำนวณจากสูตรที่ว่า

$$\begin{aligned} \text{ขนาดของตัวอย่าง} &= \frac{\text{ขนาดของประชากร}}{1 + [(\text{ขนาดของประชากร}) \times (\text{ร้อยละของความผิดพลาด})^2]} \\ &= \frac{15,000}{1 + [(15,000) \times (0.4)(0.4)]} \\ &= 648 \text{ ตัวอย่าง} \end{aligned}$$

นั่นหมายความว่าการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้สุ่มตัวอย่างผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งอายุ

18-19 ปี ในจังหวัดนครราชสีมา ทั้งหมด 24 ตำบล ตำบลละ 25 คน รวมทั้งสิ้น 600 คน

5. การเก็บรวบรวม และระยะเวลาในการเก็บข้อมูล

การเก็บข้อมูลในการวิจัยในเรื่องนี้นั้น ผู้วิจัยจะดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยขอความร่วมมือจากปลัดอำเภอเมือง กำนัน ผู้ใหญ่บ้านในพื้นที่ ซึ่งผ่านการแนะนำจากผู้วิจัยแล้ว ช่วยเก็บข้อมูลด้วย โดยการใช้แบบสอบถามนี้ จะให้ผู้ตอบกรอกแบบสอบถามด้วยตนเอง และใช้วิธีสัมภาษณ์ผู้ที่ไม่เข้าใจ หรือไม่สามารถกรอกคำตอบได้เอง โดยผู้วิจัยจะใช้เวลาในการเก็บข้อมูล 15 วัน ในช่วงเวลาดังตั้งแต่วันที่ 1 – 15 กุมภาพันธ์ 2541

6. ตัวแปรสำคัญในการวิจัย

ตัวแปรที่ 1 ตัวแปรอิสระ (independent variables) เป็นตัวแปรที่เกี่ยวข้อง

1. ตัวแปรของปัจจัยทางสังคมวิทยา วัดจากคุณลักษณะทางสังคม เศรษฐกิจของกลุ่มประชากรในการวิจัย ได้แก่ เพศ เขตที่อยู่อาศัย อาชีพ การศึกษา รายได้ของครอบครัว
2. ตัวแปรของปัจจัยทางจิตวิทยา วัดจากการผูกพันพรรคการเมืองของผู้ลงคะแนนเสียง ได้แก่ ความนิยมในตัวหัวหน้าพรรค นโยบายพรรค และความพอใจในชื่อเสียงพรรค
3. ตัวแปรของปัจจัยทางเศรษฐศาสตร์ วัดจากเป้าหมายที่คาดว่าจะได้รับ ได้แก่ เงินหรือสิ่งของของผู้สมัครส.ส. และตัวนโยบายของผู้สมัครส.ส.

ตัวแปรที่ 2 ตัวแปรตาม (dependent variables) เป็นตัวแปรในการศึกษาสำรวจพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของประชาชนอายุ 18-19 ปีในจังหวัดนครราชสีมา ได้แก่

เหตุผลที่ไปและไม่ไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง

การซื้อเสียง

ความรู้ความเข้าใจทางการเมือง

ช่วงเวลาการตัดสินใจเลือก ส.ส.

เกณฑ์ที่ใช้ในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง

7. การวัดตัวแปร

ผู้วิจัยได้กำหนดการวัดค่าตัวแปร เพื่อประโยชน์ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

1. เพศ แบ่งออกเป็น

- เพศชาย

- เพศหญิง

2. การศึกษาของประชากรในการวิจัย ผู้วิจัยได้แบ่งระดับการศึกษาออกเป็นดังนี้

- ต่ำกว่าประถมศึกษาปีที่ 6
- ประถมศึกษาปีที่ 6 ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 3
- สูงกว่ามัธยมศึกษาปีที่ 3 หรือเทียบเท่า

3. อาชีพ ผู้วิจัยได้แบ่งอาชีพของประชากรในการวิจัยไว้ดังนี้

- นักเรียน, นิสิต และนักศึกษา ได้แก่ ประชาชนที่กำลังศึกษาอยู่ในสถานบันการศึกษา
- รับจ้างหรือลูกจ้าง ได้แก่ อาชีพที่กระทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่ตนเองมิใช่เจ้าของกิจการ โดยได้รับค่าแรง ค่าจ้างจากกิจกรรมนั้น ๆ
- ค้าขาย ได้แก่ อาชีพที่กระทำเกี่ยวกับการค้าขาย ประกอบธุรกิจ เพื่อหารายได้จาก การดำเนินกิจกรรม เช่น ขายขนม ขายน้ำตามท้องถนน เป็นต้น

- เกษตรกร ได้แก่ อาชีพที่กระทำเกี่ยวกับการเกษตร โดยมีรายได้จากการนำผลผลิตที่ได้จากการเกษตรไปขาย เช่นชาวนา ชาวไร่ เป็นต้น
4. รายได้ของครอบครัวต่อเดือนโดยเฉลี่ย ผู้วิจัยได้กำหนดรายได้ดังนี้
- รายได้ของครอบครัวที่มีรายได้ไม่เกิน 6,000 บาทต่อเดือน
 - รายได้ของครอบครัวที่มีรายได้เกิน 6,000 บาท แต่ไม่เกิน 30,000 บาทต่อเดือน
 - รายได้ของครอบครัวที่มีรายได้เกิน 30,000 บาทขึ้นไป
5. เขตที่อยู่อาศัย ผู้วิจัยได้กำหนดการแบ่งเขตที่อยู่อาศัยดังนี้
- ในเขตเทศบาล
 - นอกเขตเทศบาล
6. ความผูกพันพรรคการเมือง ตัวแปรที่ใช้วัดความผูกพันพรรคการเมืองนี้ แบ่งออกเป็น
- ความนิยมในตัวหัวหน้าพรรค

- ความนิยมในนโยบายพรรค
- การพอใจในชื่อเสียงของพรรค

7. เป้าหมายที่คาดหวังว่าจะได้รับจากการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ได้แก่

- เงินหรือสิ่งของจากผู้สมัครส.ส
- ตัวยุทธศาสตร์ของผู้สมัครส.ส.ที่นำไปสู่การพัฒนา

8. การวิเคราะห์ข้อมูล และอธิบายผล

ในการวิจัยครั้งนี้ จะวิเคราะห์ข้อมูลจากการแบบสอบถามเป็นสำคัญ และในการรายงาน

ผล จะเสนอในรูปแบบการพรรณนาข้อมูลที่ได้จากการเก็บข้อมูล ประกอบกับตารางข้อมูลด้วย